

ARKEN WALK

BYGHERRERÅDGVNING PÅ KUNSTSTI VED ARKEN KUNSTMUSEUM

Nøgleord:

- Bygherrerådgivning
- Biodiversitet og natur
- Integration af kunst i landskabet
- Tværfagligt samarbejde og tæt samarbejde med udførende anlægsgartner

I sommeren 2021 åbnede den 2,2 km lange kunststi ARKENWALK med 32 legende, knaldrøde kunstlygter fra forpladsen ved Ishøj Station til kunstmuseet ARKEN. ARKENWALK er udviklet af Kristine Jensen Landskab & Arkitektur, kunstner Jeppe Hein og Creator Projects.

OPLAND har været tilknyttet som bygherrerådgiver for Ishøj Kommune i udførelsesfasen og har fortsat tilknytning som bygherrerådgiver i forbindelse med pleje og drift efter aflevering samt ved opføring af endnu en bro, der kommer til at føre gæsterne ud over vandet på den landskabelige rute.

Den overordnede vision har været at forbedre wayfinding til og fra ARKEN - som en kunststi fra Ishøj Station til ARKEN Kunstmuseum ved at lade kunst, arkitektur og natur smelte sammen. Formålet med den nye sti er at binde Ishøj bedre sammen som natur- og kunstby og samtidig gøre det lettere for ARKENs over 300.000 årlige gæster at finde fra Ishøj Station til kunstmuseet. Herudover har det været intentionen at være med til at forskønne vejstrækningen Solvej med plantebede og vejtræer.

ARKENWALK skaber et sammenhængende byrum med en stærk grøn og kunstnerisk karakter. En udendørs, inddragende og kropslig kunstoplevelse, hvor de forskellige områder af byen både sættes i scene og supplerer hinanden, mens borgerne bevæger sig fra Ishøj Station til ARKEN. Stien begynder ved Ishøj Station og slanger sig igennem både en tæt trafikeret stationsforplads, et livligt beboelsesområde, en mørk tunnel, et stille villakvarter og en naturskøn strandpark med eng og søer.

“Med ARKENWALK er ARKENs store drøm om at gøre vores gæsters vej fra Ishøj Station til ARKEN til en sjov og tankevækkende kunstoplevelse gået i opfyldelse. De legende, finurlige gadelygter af kunstneren Jeppe Hein stemmer overens med den måde, som vi ønsker at møde vores gæster på”
Christian Gether, direktør for ARKEN

Projektet er blevet til i et samarbejde mellem Ishøj Kommune, ARKEN og Realdania.

År	2020-2022
Beliggenhed	ARKEN Kunstmuseum og Ishøj Station
Bygherre	Ishøj Kommune, ARKEN Kunstmuseum, Realdania
Areal	2,2 km
Anlægssum	15 mio. kr.
Ydelser	Bygherrerådgivning
Entrepriseform	Hovedentreprise
Bygherrerådgiver	OPLAND
Landskab	Kristine Jensen Landskab & Arkitektur
Billedkunstner	Jeppe Hein
Kulturbureau	Creator Projects
Ingeniør	Henry Jensen Rådgivende Ingeniører
Anlægsgartner	Malmos A/S

RØNNEBÆKSHOLM, NÆSTVED

DESIGN AF RAMMESÆTNING FOR KUNSTHALLENS HERREGÅRDSHAVE

Nøgleord:

- Facilitator for dialogmøde med frivillige samt inddragelse af frivillige i driften
- Beplantningsdesign
- Kulturhistorie

Rønnebæksholm er Næstved kommunes Kunsthall, en tidligere herregård i naturgrønne omgivelser. Stedet huser også Billedskolen Storstrøms Næstved afdeling samt Talentskolens Kunstlinje og forfatterlinje.

Opgaven bestod i at udarbejde af rammesætningen for Kunsthallen Rønnebæksholms Herregårdshave, herunder udarbejdelse af planteplan og -beskrivelse samt facilitator af et dialogmøde med havens frivillige.

Herregårdshaven er en tidligere køkkenhave af 12 store plantearealer. Vores ansvar var bl.a. at viderebringe Kunsthallens oplæg om en Herregårdshave med æstetiske naturoplevelser, som tilgodeser dannelse og drift og er klart forbundet til Kunsthallen.

Inddragelse af frivillige

Ydermere bestod opgaven i at inddrage Rønnebæksholms hold af frivillige, som varetager havens drift. Som et led i projektet blev der udviklet en overordnet rammesætning for Herregårdshavens temabede, hvoraf alle temaer udsprang af havens kulturhistoriske værdi som et rum for dyrkning.

I forlængelse af denne process blev der udarbejdet et konkret beplantningsdesign for Herregårdshavens Nordiske Stauedebed, hvor blandt andet kultur- og køkkenplanen Kvan er indarbejdet, så stauedebedet også på artsniveau trækker tråde tilbage til dens kulturhistorie.

År

2021-2022

Beliggenhed

Næstved

Bygherre

Rønnebæksholm

Kontaktperson

Lotte Juul Petersen (lju-
pet@naestved.dk)

SOLBJERG HAVE

MIDLERTIDIGT BYRUM PÅ FREDERIKSBERG

Nøgleord:

- Cirkularitet og genbrug
- Biodiversitet og bæredygtighed
- Transformation
- Dialog og brugerinddragelse
- Midlertidigt byrum

Bag KU.BE på Frederiksberg lå før et utrygt, slidt og lukket rum, hvor der i fremtiden skal etableres et større LAR-projekt. Indtil dette projekt står klart, har Opland i samarbejde med Frederiksberg Kommune og Frederiksberg Forenede Boligselskaber skabt et grønt byrum med fokus på at skabe større tryghed, liv og indbydende udearealer for områdets brugere og beboere.

En gammel nedslidt betonmur adskilte i årevis området mellem beboelsesområdet Solbjerg Have og Kultur- og Bevægelseshuset KU.BE. Muren gav byrummet en unaturlig opdeling og skabte en utryg stemning og en fornemmelse af at være afskåret fra de omkringliggende kvarterer for områdets beboere. Ved at fjerne det meste af den bastante mur, er der skabt langt større sammenhængskraft i området. Nu ledes øjet ned igennem et grønt bælte med sået græs på fladerne og engblanding i højbede. Plantekasser med mindre træer, små buske og stauder er placeret ned igennem området og bidrager til byrummet med frodighed og rummelighed.

Genbrug af betonelementer

Den nedrevne betonmur er i projektet blevet genanvendt i terrasser, plinter og en trappe. Kun ganske få betonelementer er gået til spilde. Enkelte steder er den gamle mur bevaret og der er tilføjet espalierer, som begrønnes af klatre- og slyngplanter. Med tiden vil det give en grøn og levende bagvæg ved de opstillede siddelementer, som ligeledes er fremstillet af det gamle murværk.

Forurennet jord og et benspænd

På projektgrunden lå tidligere et gasværk. Jorden er derfor stærkt forurennet. Grundet økonomiens omfang satte vi derfor os selv det benspænd, at der ikke måtte graves i projekt. Det har resulteret i, at alle terrasser, stier og plantebede er placeret oven på det eksisterende terræn.

År

2022

Beliggenhed

Frederiksberg

Bygherre

Frederiksberg Kommune,
Frederiksbergs Forenede
Boligselskaber

Ydelser

Rådgiver – skitsering, brugerinddragelse, projektfor-slag, udbud og tilsyn

Entrepriseform

Fagentreprise

Landskab

Opland

Temaer

Midlertidigt byrum, cirkularitet, bæredygtig transformation, fællesskab og biodiversitet

OPLAND

NIKOLAJ GRAVES, LANDSKABSARKITEKT, OPLAND:

”Solbjerg Have er mødet mellem to bagsider. Hvad der før var et utrygt og lukket rum, er med simple greb blevet til et åbent rum med plads til samvær. Ved at genbruge stedets materialer og bevare store dele af beplantningen, beholder stedet sin karakter samtidigt med, at et nyt, levende og midlertidigt byrum skabes.”

Plantebedene eller planteøerne er skabt ved brug af trækasser, som er placeret i organiske former og nogle steder stablet i flere lag. I kasserne er plantet mindre træer og buske, samt stauder og sået engblanding.

Bæredygtighed og biodiversitet

Et vigtigt element i projektet har været at genanvende så mange materialer som muligt. Det gamle murværk kan derfor ses som belægning ved overgangen til cykelstien, der slynger sig igennem området. Områdets siddeelementer er ligeledes lavet af det gamle murværk.

Foruden de ‘menneskelige’ beboere, er der i projektet også tænkt på områdets ‘små’ beboere bl.a. ved at opstille kvashegn, der både fungerer som naturligt opsamlingssted til afklippede grene og kviste samt som levested for små dyr og insekter. Ved projektets udførelse blev der ryddet vegetation langs nogle af de private haver samt ved enkelte buskader langs muren. Alt dette materiale blev samlet i de opstillede kvashegn, som er fordelt rundt på arealet. Dog er så meget af den eksisterende beplantning forsøgt bevaret.

Dialog og brugerinddragelse

Oftentimes er beboere og brugere de bedste til at beskrive og give udtryk for både udfordringer og potentialer for et område. Det har derfor været en vigtig del tidligt i processen at inddrage og have en god dialog med alle involverede parter i projektet, for på den måde at kunne danne de bedste rammer omkring nye og gode fællesskaber i det midlertidige byrum. Tidligt i processen afholdte vi derfor en række mini-workshops for at forstå beboernes ønsker og behov, særligt beboerne i stueetagerne, så de ikke ville føle sig udstillet/eksponeret, når nu der blev åbnet mere op mod omgivelserne og byens liv.

TERAPIHAVEN, VESTRE KIRKEGÅRD

URBAN TERAPIHAVE MIDT PÅ DANMARKS STØRSTE KIRKEGÅRD

Nøgleord:

- Naturbaseret terapi
- Bevaring af eksisterende beplantning
- Biodiversitet
- Bredt samarbejde i projektet med de forskellige parter

I samarbejde med Københavns Kommunes Teknik- & Miljøforvaltning, Sundheds- og Omsorgsforvaltningen, Afd. for Strategisk Folkesundhed og igennem et evidensbaseret design af SSC Studio er der på Vestre Kirkegårds sydlige ende skabt en urban terapihave tæt på boligområder, natur og kirkegård.

En terapihave er et grønt område skabt til at understøtte mental sundhedsfremme gennem det udviklede naturudtrykys positive påvirkning og gennem naturbaseret terapi, der bl.a. kan bestå i aktiviteter som mindfulness, afspænding, haveaktiviteter, samtaler og egen fordybelse.

Ro og restitution i naturen

Terapihaven giver mulighed for ro og restitution og benyttes til forløb for bl.a. borgere med stress eller anden psykisk mistrivsel. Havens design er baseret på forskning omkring, hvilke naturmiljøer- og oplevelser stressramte foretrækker.

Med udgangspunkt i den eksisterende skovbeplantning

Terapihaven ligger på et artsrigt område nord for Østre Kapel, nænsomt afskærmet fra den aktive del af kirkegårdens begravelsesområder. Haven har en gennemgående skovkarakter, som har taget udgangspunkt i den eksisterende beplantning. Her danner lysninger mindre rum i rummet, og giver hermed brugeren mulighed for at vælge et sted at opholde sig, alt efter den enkeltes sindsstemning.

Kirkegårdens anvendelse som et sted, hvor der er rum og plads for fordybelse i forbindelse med sorg og sorgbearbejdning, udvides med indretning af en terapihave til

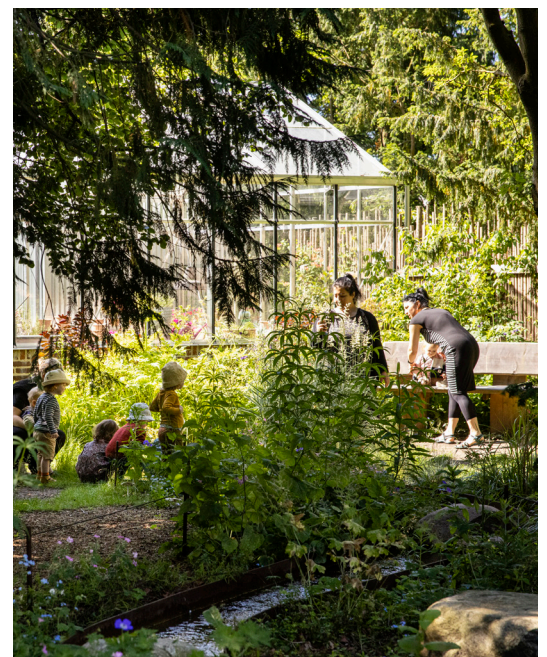
År	2020-2021
Beliggenhed	Vestre Kirkegård
Bygherrer	Københavns Kommunes Teknik- & Miljøforvaltning, Sundheds- og Omsorgsforvaltningen, Afd. for Strategisk Folkesundhed
Kontaktperson	Anne-Sophie Gottlieb, tlf: 5162 6002
Areal	2700 m ²
Anlægssum	2,5 mio. kr.
Honorar	293.000kr.
Ydelser	Projektering, byggeledelse og fagtilsyn samt driftsrådgivning
Hovedrådgiver	OPLAND
Landskab	OPLAND
Design og dispositionsplan:	SSC Studio v. Stigsdotter, Sidenius, Corazon
Entrepriseform	Hovedentreprise
Entreprenør	Anlægsgartnerfirmaet Kirkegaard A/S
Økonomisk status	Den økonomiske ramme er overholdt

også at favne organiseret terapi. Terapihavens placering på Vestre Kirkegård kan ses som udløber af kirkegårdens udviklingsplan, hvor man i højere grad ønsker at fremme den vildtvoksende og artsrige natur, som både er til gavn for biodiversitet, driftsforløb og bidrager til at adskille hhv. de aktive gravstedsarealer og udenomsarealer, som fremtidigt vil få en mere rekreativ funktion.

Terapihaven bliver anlagt med otte rum med hver deres terapeutiske potentiale. Haven afskærms fra selve kirkegården med levende hegn og raftehegn.

NATURELAB - VESTFORBRÆNDING I/S

LANDSKAB MED FOKUS PÅ BIODIVERSITET OG CIRKULARITET

Nøgleord:

- Cirkularitet og genbrug
- Biodiversitet
- Læringsmiljøer og formidling til børn og unge

NatureLab er et landskab med fokus på biodiversitet og cirkularitet. Landskabet ligger foran Vestforbrændings hovedbygning i Glostrup, hvor skoleklasser, studerende og andre besøgende kan blive klogere på genbrug, genanvendelse og bæredygtighed.

“Bæredygtighed i landskaber handler helt grundlæggende om at indtænke økonomi og ressourceforbrug helt fra start – det vi planter, skal gro og vedligeholdes, så det holder længst muligt.” - Opland Landskabsarkitekter

Nye læringsmiljøer efter cirkulære principper

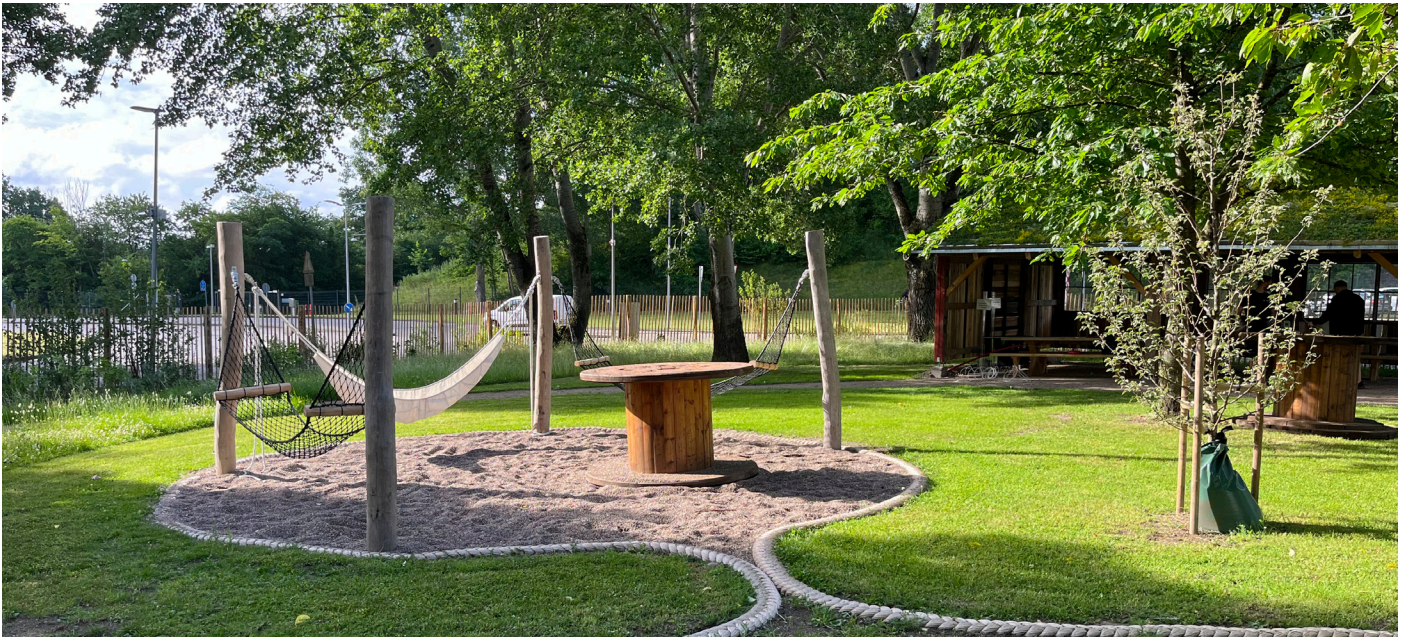
Formidlingscenteret på Vestforbrænding gør årligt over 25.000 børn og voksne klogere på ressourcer, genanvendelse og grøn energi. Og nu er deres udendørs læringsrum indviet. Det seneste år har vi hos OPLAND været med til at skabe nye læringsmiljøer, som er udført efter cirkulære principper.

På området er der bl.a. etableret 5 formidlingszoner, som indbyder til udforskning og læring med udgangspunkt i fem forskellige materialer; metal, tekstil, glas, træ og plastik.

Mellem de enkelte formidlingszoner slynger stier og legende ruter sig og skaber forbindelser gennem området, som indbyder til både ophold og aktivitet. I samarbejde med Vestforbrænding har vi haft fokus på beplantning, begrønning og biodiversitet. Men også på at skabe rum og menneskelig skala ved hjælp af det grønne med gode kantzoner, læsteder og oplevelser året rundt.

År	2021-2022
Beliggenhed	Glostrup
Bygherrer	Vestforbrænding I/S
Areal	5.500m ²
Ydelser	Projektering, udbud, kontrahering, fagtilsyn, byggeledelse, rådgivning om bæredygtighed/genanvendelse af materialer og biodiversitet.
Landskab	OPLAND
Entrepriseform	Hovedentreprise
Ønsker og behov	Læringslandskab til formidling til skolebørn vedr. genbrug og genanvendelse. Maksimere på biodiversitet.

'Madpakkehuset' er næsten udelukkende bygget af genbrugsmaterialer fra en gammel nedlagt fabrik. Kun vinduerne og 'det grønne tag' er ikke genbrug. Alt er konstrueret, så det kan skilles ad i enkeltdele og derfra enten genbruges eller bortskaffes på forsvarlig vis.

Principper for materialevalg:

1. prioritet: Materialet er genbrug og kan genanvendes igen efter endt funktion
2. prioritet: Materialet er nyt, men kan genbruges direkte efter endt funktion
3. prioritet: Materialet er nyt, men kan genanvendes – skal kunne skilles helt ad for genanvendelse af de enkelte fraktioner/materialer
4. prioritet: Materialet er genbrug, men kan ikke genanvendes efter endt funktion

Bæredygtig tilgang og fokus på biodiversitet

Vi tager bæredygtighed meget alvorligt i alle vores projekter. Det gør vi, fordi bæredygtighed i vores landskaber helt grundlæggende handler om at indtænke økonomi og ressourceforbrug fra start. Det vi planter, skal gro og vedligeholdes, så det holder længst muligt. Jo ældre træer og jo mere etableret natur, desto større er den biologiske værdi. En arbejdsmetode som også har været gennemgående for projektet på Vestforbrænding.

Afklippede grene fra træer og buske er anvendt til at skabe et flot og funktionelt kvashegn. Kvashegnet er tilmed til stor gavn for biodiversiteten, da det skaber nye levesteder for mindre dyr og insekter.

Social bæredygtighed hele vejen rundt

Projektet har ambitiøst prioriteret næsten udelukkende at anvende produkter fra små lokale firmaer, der arbejder og udvikler produkter med fokus på bæredygtighed og cirkulær økonomi. Dette er bl.a. med til at skabe en lokal forankring samtidig med, at man støtter mindre producenter.

